

niverenn:

5

NIZ KERZU

1976

GERIADU ZO A VEZ KAWET E BARZ NIVERENN 5 NEVEZ AMZER

aduidi: sympathisants	farsite: chose drôle
ahel: axe	founnuz(bg ar reter): buan
alumenn: omelette	geriadur: vocabulaire
a ratoz kaer: exprès	gopr: salaire
arouez: symbole	goulennadeg: pétition
bamuz:merveilleux	lor(bigoudenn): louz
besteod: bête	leor-henchañ: guide
boroduz: ennuyeux	lid: cérémonie
chourva: divinit!!	luduenniñ:rester au coin du feu
kejañ gant: rencontrer,avoir des contacts	luhvannañ/ projeter(film)
kendalc'h: congrès	margodenou: marionnettes
kenteliuz: a ro kentel	melestredurez: marine
kerng être:cornouaillais intermédiaire	milendall:labyrinthe
klasel: classique	mirdi: musée
koine: koine(gresianeg eo)	mizieg:mensuel
koll brud: diffamation	oberiant: actif
koumanantiñ: abonner(s!)	ollved: univers
kreizenn: centre	panellou: panneaux
k-enigellad: trembloter	paper peg: papier collant
krouadur: enfant	parlant:langue parlée
damvrezonekaad: bretonniser à moitié	poseve: posubl e ve
daremprediañ: fréquenter	preg(bigoudenn):kaozeal
dépant:red	rannvro: province
deport: gortoz	renta-kont: compte rendu
diamzeriet: dépassé,démodé	reizafñ:corrigé
dielfennadur: analyse	reolenn: règle
diforh: différence	rouesaad: se faire rare
difred: sans travail	seizdaletoc'h: pas plus tarder
dileuridi:délégué	servij-kelaouiñ: service d'information
diouer(ober):manquer	stal-diskwezañ: stands d'information
difistur: sans problème	stummañ: former
disklériet: déclaré	talbenn: frontière
diskoulm: solution	tañva(un): un apperçu
distagadur: prononciation	taol-arnod: coup d'essai
dizere: inconvenant	techet(bezañ):avoir tendance à
diviet: épuisé(livre,etc...)	titirinuz: tintinabulant
dornskrivet: manuscript	tredan: électricité
doujafis: respect	trefoet:au parler déformé
cilbrenañ:deuxième main	yalhad: subvention
emdroadur: évolution	yezoniez: linguistique
emled: expansion	arz;art
emsawer: militant	
emskiantekaad: faire prendre conscience	
emvod: réunion	
enseller: inspecteur	
erbedet: recommandé	

NEVEZ AMZER kazetenn vizieg stourm ar vrezonegerien e Bro Leon

NIVERENN 5 MIZ KERZU 1976

renerez: Yvette Merland Ti ar re yawank 29290 LOKOURNAN

sekretour: Mikael Madeg 15 ru St Gwenal 29230 LANDIVIZIO

moulleres ispisiañ NEVEZ AMZER(hag ez eo!!)

PENNAD DIGERIN

Sed eo degwezet ganeoh an niverenn-mañ euz NEVEZ AMZER(peotramant NA ma kavit bervoc'h. En em gvet gant ar faziou sriverezañ hag ar faziou skrivañ, hep kontañ ar faziou "politikel", a deu euz ul "linenn" droidelleg kenañ! Azaleg bremañ e kav deomp omp gwest da embann NA beb miz e pad bloaz da viannañ .Petra ,ur wech o'hoaz, eo NA ?Bezañ eo ul liamm etre stourmerien vrezoneg o yez(forz petra'vefe o stourm) ha Bretoned all kar-o-yez,dre Vro Leon a-bez,pez a sinifi iwe Brest,ha ma kar da dud'zo e Montroulez hag e Bro Blougast -ell,ez eus plas dezo iwe.

Estreged troidellekaad n'ez eus linenn bolitikel ebed e-barz NA(saniset,evel just) Med ,hen lavaret on eus dija en em douellañ n'eo ken kredifñ ez eus tu da stourm ewid ar yez en diavêz euz ar politikerez. Marteze ez eus tu d'ar re a chom da luduenniñ e korn an aaled med da stourmerien yawank a glask da gentañ bewañ en o bro n'ez eus ket. NA a zo da gentañ mouez ar stourmerien yawank-se,goude ma vefe ar brezoneg o yez a-viannig pe o dije desket.

M'ho peus c'hoant skoazellañ NA e vo red deoh da gentañ toud lenn anezi. An eil dra a vefe koumanantiñ. Kinnig a reomp deoc'h koumanantiñ da NA ewid bloaz(ar bloawez skol -mañ ha niverenn gentañ ar bloawez war lerc'h),ewid ugent lur. Ker ruz eo,hag e vo red deoh deport araok prenañ ar Versedesenn a c'hoantait abaoe keid all. Padal eo dièz deomp bezañ ur gazetenn war an ton braz,disklériet ha me oar me. Ha ma vefemp poñsuet pe e redimp buannah ewid ar re all, pe neuze e vo kendalhet dindan un anw all. Ha pa ne bliñs ket da lod'zo ar pez a vo embannet,heñvel eo; stourm eo a zo red ha n'eo ket ingalañ bokedou e touez bugale ar Werhez(war gudenn ar Werhez Vari n'eo ket greet toutafead on soñjou ganeomp)

E touez 20 lur ar c'houmanant ez eus an hanter a dalvezo da gas NA dre lizer deoh dija. N'on eus CCP ebed, setu eo kas chekennou a helloh,war anw ar renerez,pe hini ar sekretour. Ho trugarekaad a reomp en araok.

Ahendall e vo kawet NA da werzañ e festou-noz'zo,pe en ur eilbrenañ digant ul lenner all greet e soñj gantañ en em grougañ pa n'eo ket deuet a benn da lenn frazennou an tresadennou.

An eil doare d'on skoazeallañ eo kompreñ eo NA desoc'h c'hwi kement hag eo deomp. Ma ne vefe enni ahann da Bask nemed pennadou savet gant tud BYV onnije c'hwitet war on menoz. Kasit pennadou eta,e galleg(troet e vint)pe e brezoneg,dornskrivet pe stensilet dija.

An trede doare eo on sikour ewid al labour dorn a zo o sevel NA beb miz. E Brest e vo greet ar skriverezañ,al liezañ;ar c'has dre lizer. N'eo ket labour farsuz ataw. Ma z oc'h kontant d'on skoazeallañ,forz pegen dister e soñj deoh eo hoh ampartiz,deuit d'ar vodadenn labour a vo,d'an 10 a viz Kerzu(ur gwener da noz)da 20e45 e Ti an Oll Penn ar C'hreac'h,rudu prof Chrétien e Brest,e kichenn ar blasehn Strasbourg. A benn neuze evo ur vodadenn-labour bep sizun ewid ober NA. Tro ho po evel-se da gaozeal ha da glewed brez -oneg yah ha da anaoud saverien lirzin ha divalis NA. Ken neuze eta!!

C'HOARIVA E BRO BAGAN

Krog eo strolled c'hoariva Bro-Bagan da labourat war ur pezh-c'hoari nevez.

Diaes eo ober ame euz ar pezh emaer o sevel, hag arahat ober re kuites da ziskuilhafñ re a draou; Pezh a c'heller lavarout atao eo e kendalo'h ar strolled d'en em soñjalwar blas ar c'hoariva en hor bro hag en hor yezh-hag e klasko lakkat an dra-se da dalvezout. Bez ez e eo ar c'hoariva ur benveg-stuarm euz ar re wellañ ha dav dezañ war un dro bezañ un dra arzel. An daou dra'se e ranker ~~drem~~'hel start dezho/ Stourm hag Arz. En ur ober daou vloavez hon eus bet tro ives da weloit pegen diaes eo bezañ kompenet er vro-vrezhonek a-bezh. Gev'er eo larout n'eus diaesamant ebet gant ar brezhoneg-standart; mes an doare eeunañ es eo d'en em gemerout. Klask a ray hor strolled hen ober, ha chom a ray tost da vrezhoneg ar bobl er stad m'emañ, da lajet eo gallekaet kalz. N'hellomp ket ni ober evel intelektualed strolldou'zu hag a vez oo'h embann traou'zo e n'oun dare peseurt yezh.

Pa vez kempennet ur pezh bennak e ranker gouzout da betra 'servijo ar pezh-se. Lod a gav dezho eo tra-walc'h c'hoarifi diw pe deir gwech ha mat pell'zo. Kasaus eo a wechou displegañ nouspet gwech ur pezh-c'hoari met milierou a vrezhonegerien a zo o c'chedal un dra bennak en o yezh. Ret mat eo deomp mont da gaout an dud-se. Klask tizhout ar muiañ anezho ma c'heller. Posh a c'hellgmp atao eo Beajour an hañv ano hor pezh-c'hoari deomp-ni. Marteze eo bet skrivet gant Roparz Hemon, Jarl Prial pe Tangi Malmanche. Adrenket eo bet, sur, ha poseve a tagasc un dra bennak never d'hor c'hoariva.

Dalc'het'vo da c'hoarifi ar pezhicu-kozh ur wech dre vare amañ hag ahont. Ano 'zo da misplegan MEURLARJEZ ha DOGAN e Fouenant e dibenn ar miz du, ha neuze e Kastell-Paol, hag e lec'h all c'hoash. Laret 'vo ez resis pa vo deut ar poent.

Aheriall e vez graet traou all er Vro-Bagan. Dastumet'vez atao kanaouennou ha kontafennou, ha krog our d'o renkañ evit o embann. Kenteliou brezhoneg a vez graet gant tud en aolei el lec'h ma vezont o labourat. Ur skoi-c'houren a vez savet ives ha tra ou all krodapl-bras.

Kement hag pber a karjen sevel kaoz diwar-benn ar c'hoariva margodennou. Pell'zo eij, eo krog broiou ar bed-holl da bleustrif war ar c'hoariva-se. E Breizh ives ez eus bet klasket kaoz anezho en-dro. Ar Aotrou Roparz eus Landevenneg en deus kempennet meur a lec'h evit ar margodennouha graet anezho e unan. Fazivije kredifñ eo graet ar margodennou evit ar vugale hepken. Un ars kouls ha n'eus forz peseurt hini all eo ar c'hoariva-se ha dressañ e c'heller displegañ ur bern traou. Oñishpenn ez eo un doare labour-dorn peogwir ez eus margodennou d'ober. Ar re a vefe dedennet gant an dra-se a c'hellfe skriavañ din:

Goulc'hen KERVELLA

Sant Laorañs

29232 PLOUGERNE

BREZONEG EN ON BRO

D'an 9 a viz Here e oa e Karaez ur vodadenn "Talbenn", kaoz enni euz "afer" ar pañe llou hent. An talbennet eus emañ dileuridi strolledou brezhneger oberiant evel Skol an Emsav Evid ar brezhoneg, Brezoneg Yez Vew, Kendalc'h, AR Falz on em vodañ beb an amzer da eskemm menoziou ha da zivizoud kas ar stourm "diavèz" war dachenn pe dachenn (da skwer manifestadeg Gwengamp warlene). E doare ebed ne d'eo ur framm resiz.

Dicuz un tu all, e penn kentañ miz Du, ez eus bet greet un droiad liwañ panellou-hent e Gouied Leon. Labourpeuz-sistematig, louz ha divalo, greet fall, gant liw du. Dreist oll n'oa ket greet gant stourmerien ar vro heh unan. Ma hell seurt moherez kaoud efed eo en ur lakaad ar braz dich an dud da vont a-eneb.

Perag liwañ panellou-hent dre just? Santet vez aliez e vez greet en un doare tost "spontaneist". En em volet un dornad kamaladed ha ne wezont ket re petra ober goude koan: chopinad?merhetañ?festnoziñ? Hag ewid cheñch ez eont da liwañ panellou. Ha da noz, evel just

Labour gontrol ha bruderez fall ma z eus, setu petra eo!

Ar pez a glaskomp kaoud, pal ar stourm-mañ eo kement-mañ: e Breiz, evel en oll vroioù diwyseleg, e soñj deomp e rankfe ar pennadureziou implijoud an diw yez. Un dra reiz ha normal e rankfe bezañ gelled implijoug galleg ha brezoneg e buez ofisiel ar vro-mañ. Hag hen ober en un doare digor ha n'eo ket dre laer. Perag e vefe red ataw d'ar vrezonegerieh bezañ en ut "stad a droidigez", a hed an amzer?? Med pez a zo normal e meur a vro all (Bro Gembre, Israel, Finlant) n'eo tamm ebed normal e "Bro ar Frankiz". Liwañ panellou da vrezonekaad anezo n'eo nemed un arcuez, un doare da ziskwez ar youl on deus.

C'hoaz e ranker ober ar c'hemm erte daou dra. Anwiou galleg peññ da benn a zo, aliez n'int ken troidigez an anw brezoneg, med paz ataw (Belle Ille, Morlaix, la Trinité, Chateauneuf). Dich an tu all ez eus anwiou brezoneg hag a vez skrivet evel pa vefent galleg hervez doareou ha boaziou skriptañ hag a zo galleg a spered ; kalz muioù a zo anezo: Kemper, Gwengamp, St Tegoneg, Plougerne, Gwimilio. A wechou eo sod pud an anw "galleg", evel e nousped Kroazhert, pe Menez Fresque, e kichenn Pleiben!!!

E kerz ar vodadehn labour ez eus bet degemeret un nebeud reolennou hag ur raktres stourm ewid ar bloavez-skol-mañ. Poent eo marteze displateañ anezo.

Da gentañ ez eus ar c'hemm em eus lavaret. E plasou eo lajaad an daou anw a fell deomp, gant ar brezoneg war horre. E plasou all eo skrivañ brezoneg mad e leh m'eo distreset an anw ouz e skrivañ evel ma vefe galleg. Trawalh soñjal en oñl anwiou o deus "accent" ou, pa n'eus ket e brezoneg, nemed a wechou ewid rannyezou Gwened.

Da eil eo an doare-skrivañ (santeleet ra vez!) forz pseurt hini an dyaul e vefe!) ur skoill braz war on hent. Soññ evel m'eo paotred ar brezoneg, e oñzoh ervad e tiveromp on amzer, frapajou ken hir ha ma z int didalvez anezo, o'n em dagañ etreñomp ken ez eus pemp pe c'hweh doare-skrivañ (santeleet ra viant!!!). Divizet ez eus bet eta stourm e leh na vefe kudenn ebed (bete vremañ da viamaiñ!); p'ema an oll, pe dost o skrivañ en heveleb doare. Anad eo ne hellomp ket kregiñ da vad, na kinnig en un doare sirius brezonekaad a leiz a anwiou : zo netta nemed abalamour d'an dalc'h kasauz-mañ. Ha ne ran ket kaoz euz ar stummou parlant a eneb ouz ar stummou klasel (bete pevar pe bemp stumm e lehiou'zo!), na kennebeud euz an daou-anwiou evel plou/gwi e Bro Leon.

Lakomp e houllennfe kuzul kér ur barrez ali digant den pe zen (hag e lehiou'zo eo

renket braw an anwiou kériou war ar mèz ,evel e Brasparz hag e Gwezeg). Estreged ewid anw iou digudenn'zo e c'hoarvesfe ar pez a zo c'hoarvezet dija. Dibabet ur stumm diwar ali un den gouizieg bennak en em gawo aliez unan all rag eneb da gas ul lizer erbedet d'ar c'huzul o tamall dezo bezañ eet euz gwas da wasoc'h.

Memestra ez eus bet choazet er bloaz-mañ pevar poent stourm:unan e peb rannvro Unan e Bro Wened. Kemper e Bro GERNE(ur pez mell tamm,med ken braz all eo Kerne iwe). E Bro Dreger: Benac'h e leh m'eo akord damvad an oñl barrezianiz. Ha neuze Kastell Paol ,e leh m'eo akord an ti-kér a zo. En ,hervez klewed eo greet ar panellou soken hag e kawiou an ti-kér emaont,medmelestradurez an departamant eo a vir da kakaad anezo.

Dre m'ema an dilennadegou tiez-kér o tostaad n'eo ket anad just awalc'h petra zo da ober dre just. Paotred EAB a ginnig ober un taol brudrez war c'hweh mizvez, en ur skinyan traktou ha mont da weled an dud e leh ma vint kawet. Ha goulenn digant an oll a'n em ginnig ewid an tiez-kér o ali war ar pont-mañ. Dilennet ar re a va dilennet e vo poeht pouenzañ war -no dezo da zehel d'o ger.

Mar bez divizet "liwan" a benn ur pennadig amzer,da ziskwez or youl,mar d'eo an ti-kér a eneb,pe da ziwkwez eo red ober ha h'eo ket trawalc'h kaozeal pe sinañ goulennadegou, el lehiou m'int a du. Setu avad reolennou resiz'zo a zo bet degemeret. Pedet eo da ober dicouto an oll re a zo a du gant ar stourm-mañ. Ha neuze e vefe greet al labour gant tud o chom e barz ar vro,ha n'eo ket e kichenn(gwaz a ze ma chom difred potred Brest).

Ar reolenn gentañ eo ober labour neat. Nompaz mohañ eta. Nemed arzourien e vefec'h hag amzer deoh eo dièz implijoud liw. Greet al labour en ur mod pe un all eo red e vefe lennabl!! A wechou e vo kawet gwelloc'h pegañ plankennou a uz d'ar panellou, rag ober anezo a aketuz a heller en araog. Pa vezo krog ar stourm-mañ da vad ez eus bet soñjet e vefe dereatoh lakaad moullañ lizerennou war baper-peg,ur bern ahezo hag a yafe forz pelec'h.

An eil reolenn,pouezusoc'h n'hoaz, eo ober al labour-mañ dirag daoulagad an oll, war greiz an deiz, en ur vezañ kaset kelou d'ar c'hazetennou ha d'an ti-kér. Seul vuioh a dud a deuio da weled, seul vuioh e vo bet bruderez en ur glask lañaad an oll a du ganeomp, ha seul diésoh e vo da dud'zo sevel a eneb. Ha ma vez soñjet ne vo den a du neuze eo poent kregiñ gant al labour vruderez ha n'eo ket 'barz ar barr-liwan.

Pell emaomp euz moherien noz Goueled Leon, forz piw e oant. Pe eo liwan panellou ur c'hammed(bian pa vefe)el labour emskiantekaad ar Vretoneg all, pe neuze eo kerkoulz dñphel da chopimad ha da verhetañ(pe da baotretañ,evel just:sed amañ un dispah all n'eo ket prest c'hoaz Leoniz Ewitañ!). Ha ma n'ouzoc'h ket petra ober da noz, deskit brezoneg pe bennzeskit anezañ, pe gelennit anezañ, pe neuze skrivit pennadou ewid NA. Ha ma n'ouzoc'h ket muioh, pe oh re lezireg, kit da gousked ha mad pell'zo, skrivañ a raimp ewidoc'h.

PETARI

OPERASIOUN KOLLEKUD OPERASIOUN KOLLEKUD OPERASIOUN KOLLEKUD OPERASIOUN KOLLEKUD OPERA

En deweziou-mañ eo deuet endro,gant ah dikar-amzer('mea ket skrivet"jiskar amzer",n'eo ket gwall din ma n'ouzoc'h ket lenn bg(berr ewid"brezoneg" ha din da vont abretog da va c'hoan). En deweziou-mañ eta eo deut endro ar hiz e touez paorred o lañsou gwenn(bugale Mari Robin, pe Begedok ma ne blij ket paganog deoc'h) da bourmen,kement hag en em ziduiñ ha reññ awel d'o spered, e milendall an Ensaw Vreizeg(ma n'ouzoc'h ket petra eo 'peuk ken LUMA. leh FIGARO). Beb an amzer soken,higennet ganto ur pesk pe besk pounneroh pe brawoh ewid ar re

all,e vez kaset ganto da litan war ar billig en o si,ped'ober gantafum alumenn. Pourliesan ne vez ket dalhet pell med lavaret e veze o defe daouarnou reud mewelien an urz ur c'hwez ispisiañ hag a gustum distreñ diouz ar peesk bian tremenet eno an dud vad pene a zo minyoned vraz an urz hag al lezenn pa z eo ganto int bet savet.

Klewet'meus lavaret soken e vez bet dastumet ganto Yannigou ne wezent ket ar c'hemm etre ur vombezenn hag ur pakad butun(petra'froec'h ,tud'zo ne vu'funont ket iwe). Dis-troet ar Yannigou en o farrez hinidig'iskiz eo penaoz eo tud diwar ar mèz pe euz keric'h bian a vez dastumet kentoc'h,ewid doare ne red ket ken buan ar c'heleier e kér ewid eno) devez da houzañ un disterrañ disfiziañ a berz o c'henvrois. Sofijit ,hemani han a vije'barz ar feuleybeu,Mariozebi!ur spont hag un euz soñjal.

Anw 'meus bet ,e plason, eo trawalah d'an aotrouien chom a sa da staotaff d'urag garz hlorz un den epad pemp munud, amzer d'an amezeien da weled Mari Zu(ar panyosalad e geriadur Roparz Hemon)ewid ma veze flear war e anw epad ur c'hweh mis bennak. Tud fin al lañsou gwenn. Bremañ e kusont boutaillou plastig e leh m'o deus plas d'o c'huzad, ablamour ober staotadennou burzodus kichemant pegen hir e vezont.Kousked c'hweg a hell da ober an dudigou dinoaz,keal!

Añfin.Pezegwir eo e Bro ar Frankiz emaomp o vewañ,plijet deomp pe get,ha pezegwir ne vez ken greet anw euz un dra (ar Frankiz da skwer)named pa deu da vankoud un tamm bennak,ne hellan nemed aliañ an oll ahanoh a zo yawank hag o deus blew hir ha louz,boued a ar groug ma zoc'h,forz penaoz,o lemn kazetennou estremist evel NA. Aliañ ahanoh da lemn ul leor heñchaff a heñcho ahanoh braw awalah e milendall ar fustis(pebez anw kaer) E galleg eo skrivet ha betegouzou n'eo ket troet e brezoneg(bg ewid lezeññ), Med, p'ema an diskar-amzer gameomp,n'eo ket fallon ober ur c'hempenn d'an anacondgez on eus euz yezou "peuzñetremvroadel'zo.

Anw al leor eo "Lugid dumi litan"embannet gant Savy. Koustaff 'ra kerroh ewid Parismatch. Evel just n'eo ket tre ar hevelep traou a vez kawet en daou seurt iwe. Er mod-se e wezoh un tamm bennak euz petrabzo kaoz,lakomp e vefec'h kaset da douristañ da gichern ar PAC e Brest,peotramant da Raouzou pe da leh all,war inizi kreiz Pariz ha me oar me.

Marteze e kaw deoh ne dalvez nemed ar skiant-prenet ha bezañ kenteliet gant unan en deus bewet. Pe veze prenes pe eil brenet e gellfeh hen deskiñ gant kaffarted evel-se a zo ul lister vad anezo e ti braz nevez NA. E wezoc'h penaoz e vez ensellerien an ensellez es kreiz o pourman,aotrou ar restiñ di-anw ganto en o c'hodelloc'h red mad saveteiñ an demokratiez. De neuze e kawont ken braw o figur ken ne badont ket gant ar c'hoant ingalañ skwerennou paper anezi da reññ evel poster d'o bugale vian(iskiz an niver a zo euz ar reññ ,kredabl e vez adaptet unan pe zaou.)Ha mouse'hooarziñ a vez greet pa deu 'mèz al labous bian,ha pa ne hellfe ket nijal. Perag o dija ar pesked bian ezomm euz diwaskell,emezon me?

PENNAD-KAOZ GANT JEAN LE GUELEG, TENZORIER "PLIJAJUR O LENN"

NA: petra eo POL? Peur eo bet savet? Gant piw?

JLG:POL a zo bet savet gant SAV. Er penn kentaff e oa kevredigez sevenadumel SAV e Brest. D'vare ar vodadeg-veur diwezañ on eus bet cheñchet ar statutou, setu omp distaget hiviziken enz ar stollad-se. N'eus forz penaoz n'eus ket anezo e Brest er poent-mañ.

NA: e peseurt bloavez e oa krouet POL?

JLG: tri bloaz'zo,da lavared eo ,e 1973.

NA: ha pêtra resiz e oa ar pal? KEvredigez sevenadurel d'ober petra?

JLG: dirag va daoulagad emañ ar statutou eval n'int bet diskleriet! Rehet eo maro gevredigez hervez lezem 1907. He Pal a zo kresk hag emled sevenadur Vreiz hag ambrezoneg, drsal lestriou an embannadurieñ, ar filmou, ar pladennou hag an arzou. An gevredigezo a'aoz staliou-diskwezañ e pad ar goueliou, lidou ha foariou, ha standou da ingalaff ha da vrudañ menoziou". E kement hag ez eus tu on eusataw greet diouz ar skrid-mañ.

NA: sett, en dewez hiziw, petra eo al liammou a zo anezo gant ur strollad politikel?

JLG; n'ez eus liamm ebed ken e neb doare gant ur strollad politikel. Tud euz n'eus forz pesoeurt strollad politikel breizeg pe sevenadur a hell dont'barz POL, a hellfe soken bezañ er burew. Bezañ e hellfent bezañ izili euz BYV, euz UDB, euz SAE. N'eus tamm pouez ebed en afer.

NA: ped den a zo e barz POL?

JLG: ez ofisiel n'eus nemed ur rener, ur sekretour hag un teñzorier.

NA: a zo ar gevredigez?

JLG: a zo ar gevredigez.

NA: setj, pa vez lavaret "paotred POL", patra 'simifi?

JLG paotred POL! Ar pez a c'hoarvez eo pa vez aliesoh amañ tud so eviw tud all. Setj neuze a vezzer vezer troet da lavared paotred POL"

NA: nemed dre se n'int ket izili ruz ar gevredigez dre red?

JLG: n'emañ ket e bärziez ar pez a vef greet ganto eo o afer dezo o unan. Tamm ebed n'int wogroet manw ar gevredigez. Hag ar menoziou a vez ambannet ganto n'int ket dispacet kennebeud e anw POL. Roburz ab ed ñelzur ar vobis a si noctet el roñsi, voilagoù hasa e fiseurzh

NA: petra'sonj an dud diwarbenn POL, hervezout? Ewiad tuf an diavêz da gentañ?

JLG: efej ma vezomp lakeet gant an dud e tiskwezomp untammiq bezañ ur stal goñwerz.

NA: petra zo gwir eno?

JLG: ar pez a zo gwir eo da gas en dro ur gevredigez evel mañ eo red deimp gwerrañ, rag frejou a leiz a zo: feurm an ti, an tredan, an asurañsou, hag all.

NA: ha trawalh a vez gwerset da baeañ pep tra?

JLG: ya. E doare ebd ne resevomp yalhadou na sikourou digant diavêzidi.

NA: hag an arc'hant er penn kentañ, prestet deoc'h?

JLG: ket; Savet on eus ar stal a nebeudou. Euz netra e oamp lohet.

NA: ha penaos eo ar wez er pont-mañ?

JLG: trawalh ewid divizañ ahanomp ha mont warraog dousik tra.

NA: war betra e vez fred?

JLG: leorioo dreist oll, kerkoulz e brezoneg hag e gallieg Kazetennou. Pladennou.

NA: petravez greet ahendall? Daoust hag oberiantizou zo pe n'eo ken ûr sal a vez prestet, kichemant da n'eus forz piw?

JLG: ne vez ket prestet ar sal da n'eus forz piw. Da skwer eo amañ ez eus bet lakeet war saw komiteou skoazell d'ar brizondi, a oa enno tud ar gevredigez. Padal, ne oa ken kaoz nemed euz prestañ ar sal ablavour edo divnet gant aji ti-lêr en em vodañ en tiez an oll. EN heveleb doare on oa prestet on saliou da gevrennou BREST ar skoazell d'ar c'h-CLIN, euz PORZMOGER.

NA: daoust hag ez eus oberiantizou reolieg, sizunieg?

JLG :ket,ur servij kelaouen a zo

NA: greet gant piw?

JLG: tud ar gevredigez o unan pe memez aduidi.

NA :ha n'int ket gopret?

JLG: nann! Deh ebed n'eo gopret.

NA: ha perag e teu tud ingal evel se?

JLG: reif keleier d'an oll dud a deufe beteg ennomp diwarbenn kement a denn da Vreiz, kerkoulz war ar sevenadur hag ar politikerez. Gweled a rez on eus kazetennou politikel soken.

NA: Ma 'meus soñj mad eo bet taget POL'barz ar "peuple breton".

JLG: "ex-officine de SAV". A zo gwir. Hag hen ansawet 'moa e penn kentañ ar gaoz-mañ.

NA: Daoust hag ez eus tud a deu amañ dre zegouez?

JLG: ya. Lod anezo farsuz awalc'h, evel an intron-se a felle dezi kaoud ur banniell breizeg, hag e kawe dezi edo re newez ar pez a veze da werzañ ganeomp. An doare ma wele Breiz a oa diamzeriet, koz mad. Red e vefe bet kaoud ur bannieb breizeg koz, o vont a dammou pe dost. Setu on eus aliet anezi da lezel ar bannieb e pad u pennad dindan ar glaw hag e vefe diouz he c'hoant.

NA: ha tud an Emsaw? Petra'soñjont euz POL?

JLG: kontant'vefemp d'hen gouzoud, just awalc'h.

NA: Ha e keñver ar yez, brezonegerien a zo en ho touez?

JLG: ewid bremañ n'eus named ur brezineger er burew. Med kenteliou'z à e POL abaoe derou ar blcavez-skol, greet evid ar re nemeken a gustum dont da b-POL hag ar re a zo e barz. Kenteliou ewid deraouidi eo. Gant un daouzeg den beñnak.

NA: sha te neuze ,piw out te?

JLG: naw bloaz war'n ugent em eus. En arsanail e labouran evel micherour(tourneur). E PDD emaoñ abaoe 2 vloaz hanter. Araog e reen war dro ur gevredigez sevenadurel peuh-heñvel hag a oa er ru St Mark(centre breton d'informatiñ). Distag a genn edo ar gevredigez -mañ euz forz peseurt strolled politikel e ve hag eo bet greet statutou POL diwar re CBI.

NA: ha dre betra oas deuet en Emsaw, pa zout micherour?

JLG: lenn a reen "le peuple breton".

NA: bernozdoue dit.

JLG: dit iwe hag e trigarekaan NA e anw ar gevredigez ewid bezañ bet interset gant on labouz.

troet e bg gant NA

CRBC CRBC CRBC CRBC CRBC CRBC CRBC CRBC CRBC

Bep scuñt traou a vez dastumet en Diskar-ññzer p'ema ar skub-deliou en e wasañ. Setu amañ da heul ar pez n deus aïkawet en e baperiou sekretour NA (Mikael Madeg euz e ANW ewid ar re o defe diegi da lenn ar pennad-digeriñ;ken okupet e vezomp oll o sellé ouz pepini e voutour-kof, pepini a zo ahal an ollved, evel ma oar an oll). Setu eta un trakt kenteliuz kenañ hag a veze kawet, en ur glaskmad, e tro miz Mae er bloaz-mañ. Digeriñ ar gaoz nereomp ken. Kevrenn pe rann geltieg Skol veur Vrest(CRBC) eo a zo kaoz anezi. Ha seven ma z omp e vo kaset ur skwerenn euz an niverenn-mañ euz NA d'ar rann-se. Kuitez dezo da rankoud laerez skwerenn an amezeg pe chom heb distreiñ anezi dezañ pa vez amprestet. Hag, even ma lavaremp da dud'zo: "skrivet ganen n'eo ket bet med ablammour edo skrivet gant lod all dija". En ur gaozeal euz Buez ar Sent, evel just.

EVID PIOU EVID PETRA??

Eur gudenn vraz a zo er rann Geltieg, p'ema niver ar skolidi o heulia ar henteliou war zigrisk . D'on soñj eo an dra-ze abalamour ne vez ket pouezet awalh war ar Brezoneg . Kinnig a reom eun nebeut diskoulmou evid ma roio ar rann Geltieg an tu da stumma brezonegerien ampart .

Fellout a ra da studierien ar rann geltieg, ha dre vraz d'an oll re a oar Brezoneg de a zo o teski anezaf, ober deuz ar rann Geltieg, eul leh emvod evid ober bruderez evid sevenadur Breiz er Skol-Veur hag er vro .

Eun oaled evid en em gaoud asamblez hag evid brezoneka a houlennom a vouez-penn digand renerien ar Skol-Veur .

Goulenn a reom stard iveau :

- ma vo diskouezet an oll gelaoennor ha kazettennou a vez kaset d'ar Geltieg rann
—ma vo roet an tu d'an oll implijoud ^{ar metod} dre selled ha kleved, ha ma vo urz da adober bandennou nevez diwar re ar Skol-Veur .

Evid pez a zell ouz dañveziou a fell deom studia er rann Geltieg, pa ne servij ket ar pez a vez desket bremañ da wellaat anaoudegez ar Brezoneg, e kinnigom traou a heul en o'flas :

-Da genta tout, sevel eur gelenmadurez klok, pazenn ha pazenn deuz ar bloavez kenta d'an trede bloavez, evid ma tevio ar studierien da veza brezonegerien ampart a-benn ar fin, gouest d'ober gand ar Brezoneg 'forz pevare ha forz peleh, hag evel just prest da stumma brezonegerien all . Pouea a reom stard war an dra-ze, pa'z'eo kelemennerien ar rann Geltieg euz ar gwella brezonegerien a zo.

-Meur a zanvez ne vez ket studiet bremañ a zo a-bouez-tre koulskoude :

Al lennegez dre gomz (kofichennou, peziou-c'hoari h.a.) ha dre vraz ar sevenadur bobl (kanaouennou, giziou koz). Arabad dizofijal ez eo sevenadur Breiz treist-oll , eur sevenadur dre gomz .

Al lennegez dre skrid euz an amzer-vremañ ha n'eo ket hepken ar skrivagnerien goz (GWALARN a zo ^{da} veza studiet da skouer)

Yezoniez ar Brezoneg . Ne vez ket studiet trawalh (pe kazi tamm ebet) spered don ha framaduriou ar Brezoneg beo . Ne servij da netra ober goap deuz galleg chou ar Vrezonegerien nevez ; gwelloh ^{ha} ' vefe d'ar gelennerien deski de'o troiou-lavar reolennou reiz .

Eur vez eo ne oar ket Brezoneg ar monitourezed hag ar sekretourezed .

Poert braz eo dezo en em lakaad da zeski ar Brezoneg ..
Pe mond da glask eul labour all ma n'int ket intereset gantañ. A-hend-all ^z e talvez eo ar rann-Geltieg mirdi eur sevenadur maro .

Med an dra-ze ne dlefe ket servijoud d'ar studierien nemedken :

Goulenn a reom stard ma vo digoret ar Skol-Veur da dud deuz an diavêz . Ar Skol-Veur ne dlefe ket servijoud hepken da stumma tud yaouank desket da gas ar studiou war-raog, med eur greizzenn a sevenadur evid an oll e tlefe beza iveau .

Evel just, pa n'ema ket kudennou ar Skol-Veur distag euz re bobl Vreiz, e houlennom stard-meurbed digand ar gouarnamant ma vo savet deskadurez ar Brezoneg en oll skoliou, deuz an derez kenta d'an trede derez' leh ma vefe red sevel kenteliou brezoneg ispisial evid peb skol-veur : skiafichou, liziri, gwir hag all : ar Brezoneg a dlefe beza implijet e forz peseurt tachenn .

NE HELL KET AN TRAOU PADOUD EVEL M'EMAINT !

Prest om da sevel kenteliou NI HON-UNAN , evel ma blij deom, ma ne vez ket dalc'het kont deuz ar pez a houlennom groñs !

Ivon Gourmelin, 30 vloaz, a zo kalennar war ar jedoniez e Broast. O chom o Plouzeniel ema gant e wreg Agnès Eliès, a zo kelennerez e Lezneven, hag o dacu vab yawank, Herve, 4bloaz, ha Yannig, 2vloaz hanter. Eñ 'zo e dud euz Plougastell. Hi'zo euz Bro-Vigoudenn. O daou int izili euz AR FALZ. Eñ'zo barz BYV hag e ren unan euz skoliou dre lizer AR FALZ.

Ha perag neuze eo deuet NA d'o gw-eled? Petra'laka o famill war ziforh diouz ar braz dioh ar famillou all, bugale yawank enno?

Pa'z eo eet d'af skol, daou viz'zo, Herve ne ouie ket galleg(gg) ha Yannig a oar nebeuboc'h c'hoaz! Perag, penaoz, peseurt skoillou o deus kawet war o hent, setu petra eo deuet NA da houleñn diganto.

notenn: er pennad-mañ, ewid mont buannoc'h, e vo skrivet "bg"=brezoneg, ha "gg"=galleg

NA: daoust ha bg eo ar yez nemeti a zo etrezoc'h? Hag eo bet a-viskoaz?

A(Agnès): ni on eus en em anavezet 'barz ur staj bg. ha d'ar ponnt-se e camp koumañset da breg bg etrezomp, med ne reemp ket ingal. Med goudeze pa h eo deut ar vugale, peogwir on oa desidet preg e bg dah outo omp 'n em lakeet da ober iwe. Haga, bremañ, ar peurliesañ 'vez bg ganeomp nemed ewid traou'zo, traou ar skol pe traou, dafivez-studiou war an natur'wechou.

I(Ivon): peotramant pa resevomp kazetennou e gg. Sañset ewid traou e giz-se. Dièz eo en em lakaad da gaozeal e bg diwarbenn ur pennad a zo skrivet e gg.

NA: ha perag bg etfzohneuze?

A: ewid ar blijadur da gentañ. Ur bern traou'zo n'eus ket mwayen da lared anezo nemed e bg. Plijusoh un tamm mad komz bg ewid komz gg, ewid trapu'zo. An dra-se zo sur. Med ewid traou all da gentañ eo bet dièz deomp hage, tamm ha tamm eo deut, surtoud ablamour d'ar vugale, d'am soñj. Peogwir oa bet desidet komz bg d'ar vugale.

I: ya. Mizer'meus bet, da gentañ, en em lakaad da breg bg pa'meus anavezet Agnès. Oan ket kustum kement-se 'barz ar Skolveur ha toud, 'n em lakaad da gomz bg, nemed gant kamaladed'zo, kwa. Mod all e oa dièz 'walh, memez ma camp en em anavezet 'barz ur staj bg.

A :ha memez 'barz da famill iwe, oa ket bg etre da dud, setu; 'barz va hini din me e oa. An dna-se a chefch un tamm mad iwe.

NA :perag dre just kaozeal bg ouz ho pugale neuze?

A: me'meus anavezet kalz tud yawank ha'neus bet keuz nompaz bezañ desket bg dre viannig kar dièz eo, dièz awalh eo deskiñ goudeze pa oh deut da driweh vloaz. Ma c'hoarezed'oa yawank ewidon ha 'n eus ket bet desket a viannig ha 'n eus bet keuz goudeze. Hag ouspenn 'meus anavezet, pa on bet en diavêz euz Breiz, 'meus anavezet tud ha'neus goulennet digarin petra eo an dra-se, ar bg. Ar bg a zo marw. Ha me'meus en em santet stag euz ar bg. Ar bg'zo ewidon ma yez. Ha plijadur'meus kaozeal anezañ. Perag 'mije ket greet deuz va bugale?

I: memestra iwe. Pa oan bian ne'meus klewet nemed bg etre va diw vamm-goz gag an tant Jave a oa o chom du-mañ. Toud ar re-se ne ouient nemed bg. Ne oa nemed bg ganto setu eo ar yez 'meus klewet pa oan bian bian. Ken êz e oa deomp ewid traou'zo deskiñ bg d'ar vugale ewid deskiñ gg dezo.

NA :ya med n'eus ket abegou un tammig uhollow'h?

... ideolojik, pe un dre bennak er mod-se? N'eus ket bet kalz a ideoloji etrezomp, ewid lared ar wirionez! N'eus ket bet morse.

I: n'eus ket bet amzer. Pa deu daou grouadur dioh reflik n'eus ket plas d'an ideoloji e barz.

A: n'eo ket da, med forz penaoz, n'eo ket on doare deomp. Neus ket bet morse.

NA: petra a soñje ho tud war ar pñnt-se? Ha petra'soñjont bremañ?

A: ma re din-me'oant ket gwall-gontant o weled an dra-se da gentañ. Ma zad oa kontant'walh memestra med ma mamm 'neus ket bet laret netra din med klewet 'meusanezi'lared d'ar re all: "ya, an dna-se zo lakaad ar vugale da gaoud mizer c'hoaz, pa yafent d'ar skol goudeze". Med 'neus bet mizer awjh gant ar bg c'hoaz, daw en em lakaad en dro". Med bremañ eo deut d'ober he soñj hag an eus plijadur iwe 'kaozeal bg d'ar vugale.

I: ma zad n'eus ket laret netra. Ma zad oa kontant'walh. Bremañ eo kontant iwe da zisvez ur mab bian hag a oar bg. Eo plijet braz iwe o komz bg gantañ. Ma mamm n'eo ket memestra. Ma mamm deus sellet a dreuz deuz an dra-se ataw hage, memez bremañ. Bremañ eo koumañset, kaozeet he deus e bg iwe gant ar vugale med bremañ e ra iwe tamm ha tamm e gg:peogwir 'ma an hini braz o teskiñ gg bremañ.

NA: bg nemeken a vez kaozeet ouz ar vugale?

A: ya, 'vel just. Kement hag ober, kerkoulz eo deskiñ bg penn da benn dezo keid ma h int bian ha goudz e vo gwelet ewid ar gg. Ar gg a dzuio forz penaoz hag ar yezou all iwe emichañs.

NA: daousñ ha dñsket o deus un tamm gg dija?

I: an hini braz, ya, en deus desket un tamm gg, peogwir e ya d'ar skol bremañ. Ha memez araog mont d'ar skol 'noa desket gant bugale all en ur c'hoariñ war ar ru, traou e giz se. Gant ar vugale all en deus desket, med an hini bian ne oar ket kalz a dra'vad.

NA: daousñ ha diñz e kaw ar vugale ablamour nompaz gelled kaozeal gant bugale all?

A: 'soñj ket din e kawjent diñz. An hini braz 'blij dezañ ken he ken bezañ gant bugale all hag e kaw an tu da gaozeal ganto, a gaw geriou, ha'neus plijadur gant bugale all. Med an hini bian, forz penaoz, 'meus aon 'ma ket e garakter mont da c'hoariñ gant bugale ne an avez ket, setu. Aze n'eus ket mwayer da houzoud pe ez eo ablamour d'ar bg, pe. Me'soñj din eo e garakt -er kentoc'h. Gwelet vo diwezatoh pa yay d'ar skol.

I: forz penaoz, ewid ar vugale amañ, ne glaskont ket kement-se mont da c'hoariñ gant ar vugale all peogwir n'eus nemed trizeg miz etrezo hag e chomont da c'hoariñ asamblez. Greet oa bet a-ratoz kaer er mod-se, daou grouadur euz ar memez oad dre vraz ewid lakaad anezo da c'hoariñ e bg diwezatoc'h.

NA: daoust gag en em santoud drol a reont en ue mod bennak?

A: seurt traou-se n'eus ket mwayer da lared. N'eus ket mwayer da houd petaa'sant ur c'hrou-adur tri vloaz pe daou vloaz. Me'soñj din memestra ne reont ket, peogwir e klewont toud an dud amañ tro war dro 'kapzeal bg. An dud koz a oar bg iwe. Mad, ar vugale ne reont ket, med petra'ra se? 'Soñj ket din en em santfent drol.

I: nann, memez eo ar c'hontrol peogwir pa vez laret d'an hini braz: hemañ pe hennez ne oar nemed gg. An higi braaz: "heññ!!". Hennez'zo nul, kachimant!

NA: daoust ha diñzamant'zo ablamour d'ar rannyezou?

A: ya sur. Bezañ 'zo bet ha bezañ'zo c'hoaz un tammig peogwir me'zc euz Bro-Vigoudenn hag em eus kawet ur gwaz kachimant euz Bro-Leon. Hennez'zo sur'la' 'ma ar bg mad gantañ. Ha

ganeomp'zo bg trefoet evel just, pea! Setu me'meus refiket ma bg un tammig hag em eus desket bg surtoud giz Plougastell d'ar vugale. Setu goudeze pa yamp d'ar C'hoed, ti ma zad, n'eus mizer ar re goz'kompren ar vugale, pea. Ha me'gaw an dra-mañ diêz peogwir du-mañ ve bg ingal etre an dud ha ba' famill ma gwaz've ket.. Setu vefe bet propoh memestra dësskiñ bg ma bro din ewid hini ma gwaz. Med memestra peogwir bremañ 'maomp o chom'ba' Bro-Leon, ahendall'fefe ket bet mwayen d'ar vugale kaozeal gant an amazeien, setu. 'Mod-se eo bet reñket an traou. I: memestra n'eo ket ma bg din me a vez kaozeet gant ar vugale. Greet'zo bet un espes koine kerne etrezomp. A benn ar fin eo un espes kerne etre a vez kaozeet d'ar vugale. Nemed ewid traou'zo e klewer un dra bennak leon, aze. Da skwer ar vugale a lavar ihgal "mont d'ar bourk" Peogwir e vez klewet an dra-sé gant toud an amazeien: "ale, 'maoh'hont d'ar bourk". Setu eo ar ger "bourk" o deus klewet, rag amañ 'vez ^{ket} kaozeet aliez euz ar bourk, forz penaoz 'vefe "ar vrouc'h". Ha mod all ar vugale'neus greet abred awalh an diforh etre an daou zistagadur, peotramant an diw rannyez. Klewet'meus an hini bian o lared: "dihunet eo Yannig", ha goudeze d'e vamm e lare: "difeñ-et eo Yannig". Traou e giz-se. Mod all eo kad da lared iwe: "Meme ar C'hoed a lar:lor eo da zaouarn" ha goudeze e vo laret: "Rozali'lar:da tche founnuz". Traou e giz-se, hervez an dud'neus klewet.

A: ya, red eo esplikañ iwe e yamp da baseal ar vakañsou'ba' Kerne-Uhel, 'ba' Bulad, hag aze c'hoaz n'eo ket memez bg tamm ebed c'hoaz. An dra-ze 'zo un afer all c'hoaz, setu. Aze'vo red d'ar vugale c'hoaz en em lakaad da vg ar vro ha deomp ni eo diêz kenañ dija kompen bg ar vr setu. 'Meis aon e te: buamoh bg ar vro gant ar vugale ewid ganeomp-ni. Sur ya. Memestra eo red deskiñ d'ar vugale n'eo ket memez yez partoudha dezo'ni eo da'n em lakaad da vg ar vro, pea, e leh'maint. Araog mont da Vro-Vigoudenn me'oar deskiñ dezo, me'n em laka en dro da vg ar Vro-Vigoudenn ewid ma vije ésoh dezo kejañ gant tud ar Vro-Vigoudenn, pea.

I: med'neus ket kawet diêz d'am soñj, mont da gaozeal gant tud ar Vro-Vigoudenn pe re Gerne-Uhel dre ma'neus nemed ur yez ganto. N'eus nemed ar bg. E klaskont ober e bg. Mod all evel just, ar re a oar gg a zo techet da vont e gg gant tud hag a oar iwe kentoh ewid mont e bg gant tud hag oar ur bg disheñvel euz ar re 'maint e kaozeal ganto. Med ar vugale-mañ ne wezont nemed bg setu ez eont e bg. Hgg e kawont an tu da vezañ kompenet memestra.

A: ya. Ar vugale 'neus ket kalz da lared c'hoaz, n'eus ket kalz geriadur c'hoaz, setu. Forz penaoz an dud vraz'deu da benn da gompreh èz'walk memestra, gwir eo.

I: traou'zo ne hellont ket kompen, kwa. Ar peb diësañ ez eo ewid geriou disheñvel. Distagadu forz penaoz n'eo ket kalz a dra. Geriou disheñvel 'zì a rañker gouzoud, kwa. An dra-ze 'zo pouezaz. Pa vez laret "ur saill" e Leon hag e Kerné-Izel e vez laret "ur c'helorn" e Mael-Pestian. Setu, traou e giz-se n'eus ket mwayen nemed deskiñ.

NA: petra'soñj an amazeien? Ha petra'soñj mestrez-skol Herwe?

A: an amazeien'zì bet souezet da gentañ med goudenn o deus bet ur bern plijadur gant Herve. Herve'an hini brasañ, a blij dezañ kalz mont da di an amazeien. Bremañ eo kamarad gant toud an dud trowar dro. Hag e vestrez-skol 'zo bet kontant'klewed'la' 'wiye bg gag he deus responde deomp: "a, 'mod-se 'vo mwayen da zeskif un tamm bg d'ar vugale all'ba'r skol".

NA :daoust ha nera ket diouer deoh geriou ar vugale e bg?

A: nann, 'widonme ne reent ket peogwir me'zo bet sawet e bg. Hag em eus klewet tid 'kaozeal b bg deuz bugale vian. Ewidon-me n'eo ket bet diêz tamm ebed.

I: ar c'hontrol eo. Ma vije bet red deomp deskiñ gg dezo ,geriou gg ar vugale"nije greet diouer deomp.

A: ya ,ha diwezatoh matede e vi dièz ewid traou'zo. Ewid traou ar skiañchou e vo dièz deomp, se'zo sur. Med bremet n'eo ket dièz.

NA: daoust ha soñjet ho poa en araog en dièsteriou a zo bet pe a vezu?

A: ya,me 'meus soñjet kalz. Me'moa aon surtoyt pa h ep bet ganet Herve. Me'soñje din:"morse 'teufemp da benn da sevel'nehañ e bg". Ouspenn ne oan ket kustum da breg bg gant Ivon d'ar poent-se,hage,'oan ket gwall asur'ba' ma bg.Kar me'zo bet 'ba'r skol pad pell. 'Meus ket bet kaozeet bg 'pad bloavezio. Hag ouspenn'oa daw kas Herve,peogwir me'oalabourad c'hoaz, 'oa daw kas Herve da ziwall e ti ur vaouez hag a ree gant gg. Ha gôlez'oa daw;ni oa o chom 'ba' Bro-Leon. Me'soñje:"peseurt bg a vo desket dezañ"? Vo desket dezañ un tamm meskaj' vo ket mwayen da gompreñ 'nehañ e neb lec'h. Setu,a benn ar fin eo esoh ewid ma kreden da gentañ. Sur. Esuh un tamm mad. Eo bet paseet an traou êz 'walh,mad'walh,ha n'eus ket nér da vezañ koñplekset. Me'soñje din matede en em lako da vezañ besteod pe n'ouzon ket petra.

A- benn ar fin 'neus nér da vezañ evuruz ar vugale. N'eo ket ken dièz-se.

I: pez'zo bremet;'baoe daou viz ma'mañ Herve 'ba'r skol ne glewer ket 'nehañ o kaozeal gg 'ba'r gêr. Med,goud a ran e. car gg,eo kad d'en em zibrouy mad tre bremet,zoken. Peogwir e klewan anezañ ur wech an amzer gant ar vugale all o c'hoariñ hag o kaozeal. 'Demz all'meus klewet'nehañ o lared:"comment il s'appelle le chien?"Ha mod all iwe gant ar vestrez-skol "neus klewet'nehañ iwe,just pa z een da gerhad 'nehañ.

A: hag ouspenn,pez a gawan souezuz,co kustum treiñ ger pe ger e gg pe bg. Hirio'neus goule-nnet treiñ"mélanger".Penaoz've laret"mélanger" e bg? Hag a wechou iwe e houl penaoz 've laret ur ger pe ger e gg. Setu e ra an diforh hag e kaw 'la' eo interesant treiñ ur yez 'ba' eben,pea.

NA: peseurt dièsteriou a soñj deoh a gawoh dre ma teuit da houzout gg?

A: me'soñj din 'la' pa vefont er skol asamblez,pa vefont er skol'pad an deiz ha'no desket ar mod da c'hoariñ egg ha da lern gg ha toui .Deut etre seiz bloaz ha leg bloaz,sur'walh' 'vo ur bern gg etrezo ha matede gg nemeken mamez. Nemed ni'zo dezidet da genderhel bg diputo ha da leskel'neho da breg gg pa'no c'hoant. Nemed pez'meus aon iwe matede e yay pouez -mouez ar gg war ar bg. Ah dra-se 'vije amerdusoh,d'am soñj. Ha neuze'vo daw reizañ anezo, lakaag mad en o skouarn muzig ar bg,paa.

I: greet e ve ,forz penaoz. Reizet've o distagadur dija. HA mod all iwe memestra e klewont bg etre o zud'pad ouspenn an hanter deuz an amzer. N'eo ket ar memestra'giz ma vije unan euz o zud o houzoud gg nemeken,an hini all o houzoud bg,ha gg etre an daou. 'Vel just n'eo ket ar memestra. Ha mamez pa gaozeomp gg eo gg gant taol-mouez ar bg.

NA: ja soñjal a rit eo posubl da dud yawank n'ouzont ket bg a-viannig deskiñ bg d'o bugale?

I: ya ,soñjal a ran ez eus mwayen,kazi sur,med meur a dra'zo da ober. Da gentañ deskiñ mad ar bg.Da lared eo kaoud un taol-mouez reiz,kaoud lusk ar bg ha n'eo ket lusk ar gg er fra-zenn. goudeze eo gwelloc'h,ma h eo posubl evel just,kaoud an daou bried o kaozeal etrezo. Pa ne vije nemed ewid lakaad bg e diskouarn ar vugale. Un dra all gag a vije gwelloc'h c'hoaz ma vije mwayen eo sevel ar vugale war ar mèz peotramant 'barz ur vourh vian un tu bennak ewid ma vije klewet bg iwe gant an amezeiz,n'eo ket just gant o zud hepken. Amañ

da skwer ar vugale ne vezont ket kollet e bg peogwir ne glewont nemed bg en d'ic dezo gant toud an amazeien. Mod al, ewid traou'zo, sevel ar vugale e kér, kazi sur, 'barz. un apartamant traou e giz-se, n'eo ket ar pez'zo ar gwellañ toud. Pa ne vez nemed ggeh dro dezo'barz an achelem, peotramant e kér. Sevel ar vugale unan e bg, hag e gg an hini all euz -i dud, n'eo ket mad d'am soñj iwe peñgwir ne ve nemed gg etre o zud, pa ne oar unan nemed gg.

A: ^{petra} gwelloh'wid ;menez mod.

I: gwelloh'wid netra, forz penaoz, nemed gwelloh lakaad an daou. Tañpir, gortoz ur bloaz ewid kaoud bugale, med deskiñ bg mad da gentañ , kwa.

NA: ha pa ne oar ket bg unan euz an daou, just awalc'h?

I: ha pa ne oar ket bg unan euz an daou eo red d'an hini a oar chom'ba'r gér an aliesañ ma hell.

A: da luskellad.

I: pa z eo an dad da skwer. Ma ya da labourad eo red dezañ goudeze chom an aliesañ posubl gant ar c'hrouadur ha krozeal bg gantañ. Da skwer eo diéz bezaf un emsawer cuspenn. Kaoud bodadegou un tammig par 'pad ar wikent peotramant diouz an noz. Traou e giz-se. Ha c'hoaz diouz an noz, pa vez kaset ae vugale da gousked ez eus mwayen. Med mod all chom an aliesañ posubl'ba'r gér ha kaozeal gant ar vugale.

NA: ha neuze, ewid ar re a zo 'vewañ en ur gér vraz'vel Brest?

A: ya. Me'soñj din. Ivon'Kare bremaig'la' 'vije gwelloc'h sevel ar vugale war ar mèz. Med, me 'gaw din'barz ur gér vraz'vel Brest ez eus ur bern tud deut war an oad, paseet hanter kant vloaz peurliesañ, mad, hag a eur bg mad tre, bg yac'h. Ni'zo bet chom'ba'Brest, aze, 'barz un ti braz. An dyd tro war dro a ouie bg. Ni'gaozee bg gant an mmezeien, kerkoulz e giz amañ kachimant. Sur'zo mwayen da gawoud tud'ba' Brest hag a oar lig mad ha lakaad ar vugale da zarempredin anezo'wid kaoud bg yah ha piñwidig. Abaoe ma'meus desket bg da ma bugale me'meus desket ur bern gant tud all iwe o klewed anezd'kaozeal bg ouz ma bugale.

O FOETAN BRO MENEZ ARRE

Newez embannet eo bet ur c'hayer tiezet dindan an anw-mañ. Miz'zo e veze kawet da werzañ ewid deg lur. Med diviet eo dija ewid doare. Skrivet eo an dañvez anezañ gant skoliadezed ha kelennerezed'zo euz skol Intron Varia Lourd Leznevem.

Dañvez ar c'hayer eo ur renta-kont euz ur sizunveziad e Menez Are, da vare an "deg dre gant" er skol-se. Eet e oa di ur pemzeg bennak a verhed, soñj ganto gwellaad o brezoneg ha dont da anaoud muioh bro ha tud ul lodenn euz Menez Are. Ur menoz distefiget pa schijer er boan hag en amzer a vez lakeet e kement all a skoliou da aozañ eskemmou lorhuz ha war an ton braz gant saoznegerien.

Ha petra o doa int greet? Pourmen a gleiz hag a zeou, ha toullañ kaoz gant tud ar vro dre m'o c'hawent. Gouenn diganto kentel pe gentel war draou o yawankiz pe doareou 'zo eua ar vro. Hag e brezoneg ar braz euz an traou ganto.

Ne glask ket o labour bezañ un enklask "tudoniez" na folklorouriez sistematig. Med pez a ro da weled eo kalonegaz (pourmen war varh-houarn en dewez hiziv!) ha spred digor ar strolladig merhed se. Ha neuze un tañva euz pez eo ar c'hanton se euz Menez Are, dre pennadou-kaoz, tresadennou, traou a bep seurt war vuez pemdezieg an dud; ha fotoiou. Nétra lorhuz eta. Un tañva euz meur a lodenn euz buez ar ar vro hag euz skiant-prenet ar

bobl. Un nebeud skweriou euz petra eo hengoun ur bobl ne oa dezo nemed dre gomz en em zeskîñ war doud. Hag en ur dremen e vez greet anw euz kudennou ar vro:an dâboblañ, an douristelez.

Da echuiñ e kawomp un tañva all hag a zo interesant kenañ. Roet vez deomp un toulladig "reaksionou". Frealzuz war un dro gweled merhed o kregiñ da vad e studi o yez (pa soñjer pegen nebeud anezo a groge da studian e skoaz ar baoñtred, n'eus ket keid-se 'zo c'hoaz) hag ar startijenn a zo e lod anezo. Euz ar strolled-se ez eus diw da viannañ - hag a ro kenteliou brezoneg o unan en o farrez, o diw war ar mèz. Med diskwez a reont deomp iwe en un doare diardou an diêsteriou o devez: dre an divoaz ma z int; ha dre m'ema endro ar skol a eneb mui pe vui dezo kaozeal brezoneg etrezo, echu o zammig staj ganto. Ha padal eno ema ar c'hammed kentañ: en ur gaozeal brezoneg etrezo. Abenn ugent vloaz ahann e vo rouesaet spontuz ar re goz hag a oar c'hoaz brezoneg ken c'hweg. Ha ma ne ra ket gant o yez etrezo dija ar re a zo tomm outi, piw a gaw deoh hen rayo?

POENT DIHUNIÑ BRETONED

Diêz eo deomp marteze soñjal ne oa fest-noz ebed e Bro Leon deg vloaz'zo, pe dost. En dewez hiziw e heñler kontañ e vez etre mil ha pemp kant re yawank o vont d'ur fest-noz ur wech beb tri miz da viannañ, e Bro Leon. Lod'zo a ya tost bep sadornvez iwe, diouz ma vez.

Da vare ar C'hendac'h keltieg em oa bet tro da gaozeal gant un den euz an Emsaw goz, araog ar brezel. Daoust dezañ bezañ euz Kerne ne ouie ket dafsal ar gavotenn. Ar pez a zo deomp ni un arouez bew mad euz sevehadur Vreiz ne sinifie netra ewitañ.

Meur a rebech a heller da ober ouz ar festou-noz, hag e vez greet. Ha plas a vo e NA d'ar re o do c'hoantreñ da anaoud o soñj war ar poñt-mañ. Aliez iwe ne vez ket pouezet war ar perziou mad. Gwall dechet m'eo kalz tud da c'hézañ an diforhiou bian negativ ha da zisoñjal ar pez a zo boutin. Kalz demokrañelloh eo ar festou-nos da viannañ. Ha pane vefe tost nemed "intelektualed" e barz a wechou. Stourmet'vez gant lod da zerhel priz an antre da bemp lur. Med e peseurt bal e kawoh da antreal dindan teir gwech muioc'h? Añfin; boulhañ ar gaoz ne ran ken, deoh da vont bremañ.

Un dra 'meus c'hoant da verkafñ eo pegen pozitiv em oa kawet fest-nos Plabenneg, d'an 20ed a viz Du. Ablamour d'ar film a zo bet diskwezet diw pe deir gwech en ur sal e kichenn. Ha diwarbenn ar film-mañ "Poent dihuniñ Bretoned" eo e rin kaoz bremañ.

Ur film berr an hini eo: ugent munud pe se. Gwall ziasur eo ar filmañ anezañ, nemed al luhvannañ e vije bet. Krenigellad a rae ar skeudenn war ar skramm, iskiz. Da varn berr ha berr e lavarin e oa menâziou mad e leiz med n'edo ket tre ar filmañ diouto. Marteze ne veze ket roet awalh ar gaoz end eeun d'an dud hag a veze gwelet, evel e "Nag ar vaz, nag ar vez". Med amzer a vanke.

Marteze e oa re a venoziou soken ewid hárderar film. Skeudennou'zo a veze impli-jet heb na oa anad petra oa o flas er film. Heb na vefe an diviz ouz o ambroug soken, a wechou. Setu ewid diavêzidi e soñj din n'oa ket ken anad se petra ^{edød} e klasik prouïñ. Da skwer, ma ouzomp mad ni petra oa manifestadeg Gwengamp pe hini Naoned e vije depart displegañ memestra.

Pennadou efeduz kenañ a oa iwe. Paotr e drakteur n'oa ket mwayen da gaozeal

gantañ, ablamour d'an trouz, a lavare ouspenn-se n'en doa ket amzer: se vez rebechet aliez gant ar re goz. Ar skoliad a vez greet trouz dezañ dre ma studi brezoneg: gwelloc'h yezou "talvouduz". Hag e vez lakeet ar film da dremen war un tiz brasoc'h, o reiñ evelse ul lusk fentuz d'un degouez bian. Ar fichennou ppolis a zo ur farsite lenn ar pez a zo skrivet warno.

En oll eo ar film-mañ un taol arnod braw. Ha ma ne wezec'h ket e roin deoh da houzoud eo bet savet gant re yawank euz strolled KroazhentPlabenneg. Gourhennou dezo hag ablamour bezañ diskwezet ar film en tir fest-noz. Berr awalh eo en oll ha digouezoud braw a ra. Ha da echuiñ e lavarin c'hoaz penaoz eo arabad ober neuz un tammiñ da chom e diavêz ar pez a vez diskwezet, pez a hekler rebech da film Cassard. "Poent dihuniñ" zo ur film stourm greet gant stourmerien:tud hag a zo "e barz ar jeu".

UR GANAWENN NEWEZ

En niverenn 4 on oa embannet ur ganawenn goz awalc'h. Med ken pouezuz all eo e vefe savet kanawennou newez. Nousped den 'zp iwe a gan en diw yez ha ne gredfe biken kanañ e galleg ar pez a gan e brezoneg. Servat da skwer, daoust ha bezañ eo istor ar Ponkallec diouz menâziou UDB m'eo Servat un ezel anezi? Boroduz e vefe dizale kaoud hepken kanawennou enno un "dielfennadur politikel" skler. Med a-leiz a ganawennou 'zo, ar braz euz ar re re a vez kanet e festou-noz da viannañ, a zo enno kaoz euz doareou ha traou diamzeriet mad. Ha plijet deomp pe get eo muioh diamzeriet ar pez a zo kant vloaz ewid ar pez ? zo ...pemp kant.

Ewid pez a sell ar soniou Kan ha Diskan e vez savet geriou newez dezo gant daou seurt tud. Da gentañ kanerien gwriziennet stard e n o bro hag e barz hengoun dañs houmañ. Da eil kanerien yawank, brezinerien newez anezo hag o vewañ e kér peurliesañ. Ez personel n'int stag ouz bro-zañs resiz ebed. D'ab re-mañ eo diësogig iwe sevel toniou newez.

Pouezañ a rañkomp amañ n'eo ket un "dra vad" d'ar gaherien gouzoud brezoneg. Un dra red eo ha gouzoud anezañ en un doare ès ha difistur. Kaoz'vo ganeomp diwezatoh ebarz NA euz distagadur kanerien'zo da skwer. Dioua an tu all eo red diwall, er festou-noz euz un emdroadur dañjeruz. Miouh mui en em laka strolledou kanerien ha sonerien da ganañ e galleg. Souezuz eo an dañsou euz Bro-Wened a vez kanet e Bro-Leon. War zigarez e vez a leiz a soniou alese e galleg. Ewid se eo netra ken ha n'eo ket da reiñ plas d'on breudeur euz Breiz Uhel. Evel-se ema kont war bladenn diwezañ ar Sonerien Du. Da ziwall ez eus. Ne vefemp ket seizdaletoh o'n em gawoud evel e festou-noz'zo e BRo-Bariz ha ne vez ger brezoneg ebed ken gant ar ganerien.

Ar ganawenn a roomp amañ a vez kanet iwe war un ton euz BroWened ("Int a ya" war bladenn). "kan ha diskan e bro Wened". Lennegez uhel ne d'eo ket, sur. Na ne glask bezañ kennebeud. A leiz a heriou galleg pe damvrezonekaet a zo e barz. Med souezuz eo, pa vez ur ganawenn evel houmañ en ur fest-nor niver ah dud a glask kompreñ!!

16

Amin,Amin,Idi amin Dada
1 a zo e chom en Afrika
2 a zo penn braz an Ouganda
3 'zo prezidant an OUA
4 a zo minyon braz da Bonya
5 'neus greet neur a staj er vro-mañ
6 ar c'hoz chiskar'zo memestra +
7 na,gant e lost'oar med staotañ +
8 'oar ket penaoz pacuez staotañ
9 a vez meho gant bananya
10 pa vez meho'ev chikola
11 krokodiled an Ouganda
12 n'int ket deut a benn d'e lonkañ
13 'blij dehañ kenañ mont d'ar chourva +
... ar ganawenn a chom a sa.

+ ar gazetenn n'eo ket kirieg euz an
"enebiez diabarz" a vefe kawet e plasou

DEIZIATAER

KERZU 4.5. deweziou-studi brezoneg e Plougin

yaou 9 bodadeg labour gentañ Nevez Amzer

sad11 fest-noz ar c'h-CLIN e Plouzane

sad18 fest-noz e Sibiril(an hini'raog oa bet pase mad)

fast-noz e Koumana(aozet gant ar c'hoarierien boulou)

hag e fin ar miz: deweziou studi ar strolladou SAE ha BYV(skrivañ rag eeun d'ar strollad)
hag ur veilladeg fin ar bloaz gantBYV.

GENVER ur fest-noz e Lokournan la diw veilladeg e Bro-Leon

C'HWEVRER diw veilladeg e Bro-Leon,an eil o vezañ d'ar

sadorn 26 e PAC Brest.

DAUOST HA PRENET HO PIUS DEIZIATAER SKOL AN EMSAV ?PRIZ 8 LUR GANT UR GOLO PLASTIG

NOTENN DA ECHUIN

A benn ar fin eo d'ar yaou,d'an 9a viz Kerzu ha n'eo ket d'ar gwener e vo bodadenn labour NA,en heveleb leh ataw. Hag oc'h pedet stard da zont.

Digarezit ahanomp dre m'eo liezet divalo an niverenn-mañ euz ar gazetenn. On sez gwellañ a raimp da wellaad an traou.

Ho pezit soñj kas pennadou ha keleier deomp ;da gas ho koumanant ha da lakaad re all da gas o hini.

Ar gwir a zo da implijoud an oll bennadou euz NA ,nemed d'o embann e galleg e vefe,kasit kelou deomp en araog. Ewid ar pennadou all,nemedcun emglew a vefe ganeomp, eo propoh goulemm astre an aozer(a vo Sz da gaoud peurliesañ)

HA NEDELEZ LAOUEN !!!

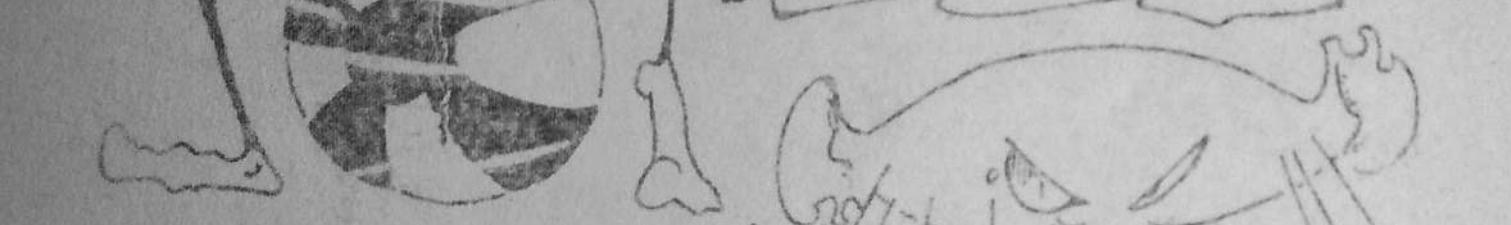

GRIK KOU!

N'HO-PES KET DA KAOU DAOUN RAZOUN
BUGALISOU, DOUJAÑS, AVAD NE LARAN KET

EMAOUN AMAN E LECH'H PATR-E-DOKAFLUM
BET DISKOUZEZET TOULLAVINOR DEZAIN
GANT BEG AR VOTEZ

GRIT POTHOU AHANGUN ETA!...

BEZ E HELLAY DISKLÉRIADFOCH, HEB
PEZHENEK KIZ SACK-DIZERE, E VO
THEBDALE, BARZ ER GAZETENN ITIRINZNAR...

LAMSA!

EE CHWEZ ER GOUNADEL
YAMIS ENN EOR SUPER
TAHROZ - DEZANT EUR SUPER
LAÑACH - GANT BLIZ :
PREFARZ - FOERN GREAT GANT
MAMY GOZ

